

Nowotwory złośliwe jajnika - ryzyko zachorowania, zaawansowanie, rokowanie pięcioletnie.

Dolny Śląsk, Europa, świat

Przygotował Komitet ds. Epidemiologii:

**Beata Hawro,
Maria Wolny-Łątka,
Jerzy Błaszczyk,
Piotr Hudziec,
Bartłomiej Szynglarewicz**

Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu, maj 2010

1. Epidemiologia

Polska należy do krajów europejskich o wysokim ryzyku zachorowania na nowotwór złośliwy jajnika.

Pod koniec lat 90-tych XX wieku standaryzowany współczynnik wynosił w Polsce 12,3/100 tys. kobiet i był wyższy od średniego dla Europy (10,8/100 tys.)

Po dziesięciu latach, w roku 2007 spadł nieznacznie, do 10,4/100 tys.

Najwyższe w Europie 1995-99

Liczby zachorowań, współczynnik standaryzowany na 100 tys. kobiet
(Wg. Cancer Incidence in Five Continents vol.IX)

Lithuania	2.120	14,5
Czech Republic	5.834	13,6
Croatia	2.529	13,3
Latria	1.405	13,2
Denmark	2.984	13,2
Poland	1.833	12,3
Estonia	784	12,3
UK	29.316	12,0
Ireland	1.531	11,8
Russia, St Petersburg	2.547	11,6

Średnie dla Europy 1995-99

Liczby zachorowań, współczynnik standaryzowany na 100 tys. kobiet
(Wg. Cancer Incidence in Five Continents vol.IX)

Norway	3.703	11,6
Bulgaria	3.729	11,3
Austria	4.153	11,3
Slovak Republic	2.140	11,0
EUROPA	109.790	10,8
Malta	159	10,8
Iceland	105	10,6
Sweden	3.989	10,5
Belarus	4.081	10,4
Germany	8.668	10,1

Najniższe w Europie 1995-99

Liczby zachorowań, współczynnik standaryzowany na 100 tys. kobiet
wg. Cancer Incidence in Five Continents vol. IX

Switzerland	1.114	10,0
Slovenia	818	9,7
Serbia	1.720	9,6
Finland	2.217	9,6
Belgium	2.830	9,3
The Netherlands	5.946	9,2
Italy	6.941	9,2
Spain	3.161	8,3
France	2.956	8,1
Portugal	477	4,3

Zróżnicowanie współczynników zapadalności na nowotwory złośliwe jajnika w Polsce w roku 2007

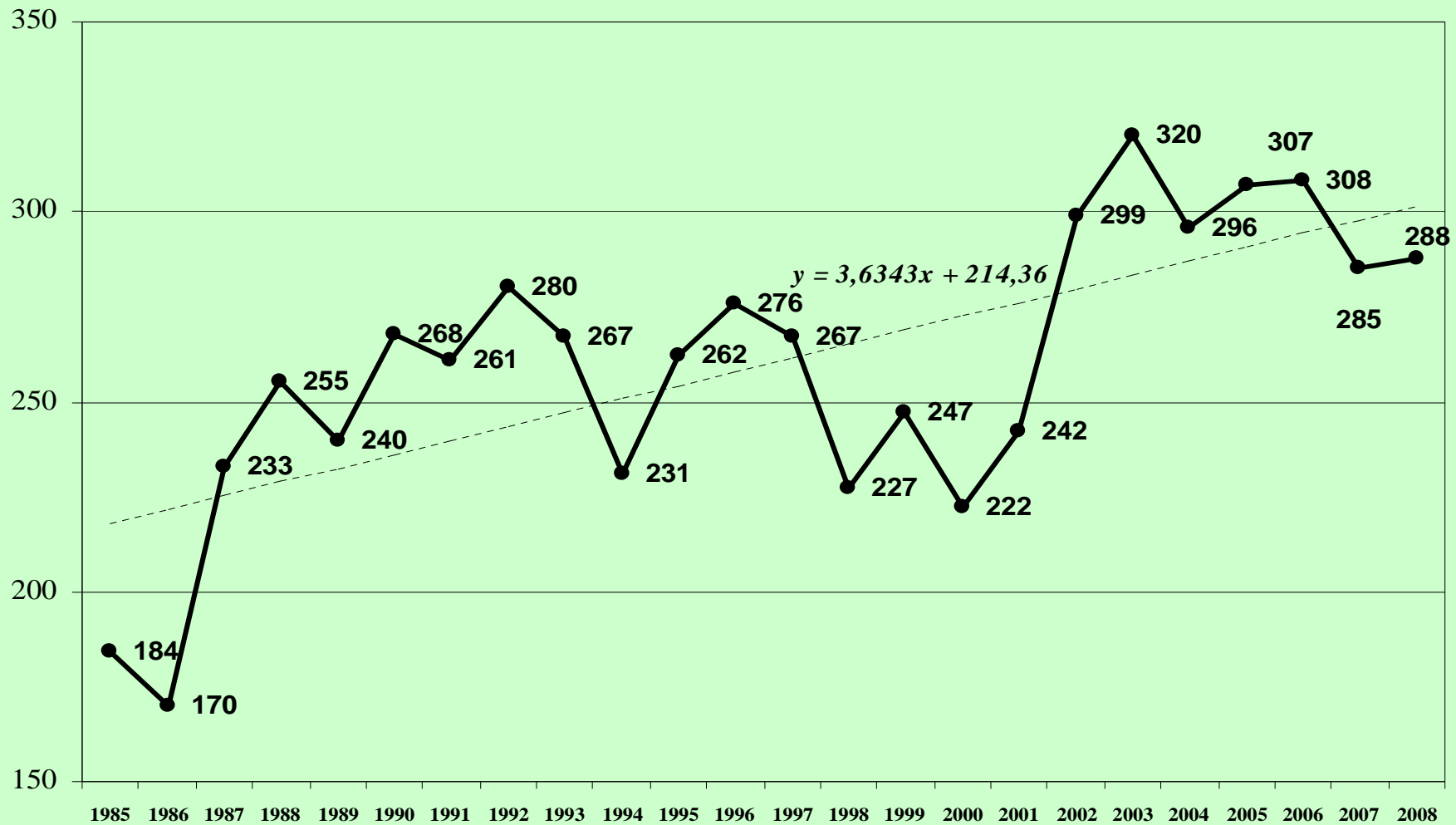
<i>Województwo</i>	<i>Współczynnik standaryzowany</i>
ZACHODNIOPOMORSKIE	6,4
MAZOWIECKIE	7,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE	8,1
LUBUSKIE	9,7
ŁÓDZKIE	10,3
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	10,3
Polska	10,4
POMORSKIE	10,5
DOLNOŚLĄSKIE	10,7
WIELKOPOLSKIE	11,1
PODKARPACKIE	11,2
MAŁOPOLSKIE	11,6
ŚLĄSKIE	11,8
OPOLSKIE	11,9
KUJAWSKO-POMORSKIE	12,2
PODLASKIE	12,5
LUBELSKIE	12,8

W woj. dolnośląskim do roku 2001 stwierdzaliśmy corocznie około 250 nowych zachorowań na n.z. jajnika.

W latach 2002-2008 średnia liczba nowych zachorowań wzrosła do 300.

Wieloletni trend wzrostu wynosi +1,7% (4 zachorowania więcej każdego roku).

Zachorowania na n.z. jajnika w latach 1985-2008 woj. dolnośląskie

2. Zaawansowanie

Według amerykańskiego badania SEER (Surveillance, Epidemiology and End Results) opartego na danych rejestrów nowotworów w USA:

Stage Distribution (%) 1999-2005 ovary Number of cases 29,168 (All Stages)

Localized 15%

Regional 17%

Distant 62%

Unstaged 7%

Europa dane kliniczne (25 Annual Report)

Localized 27%

Regional 60%

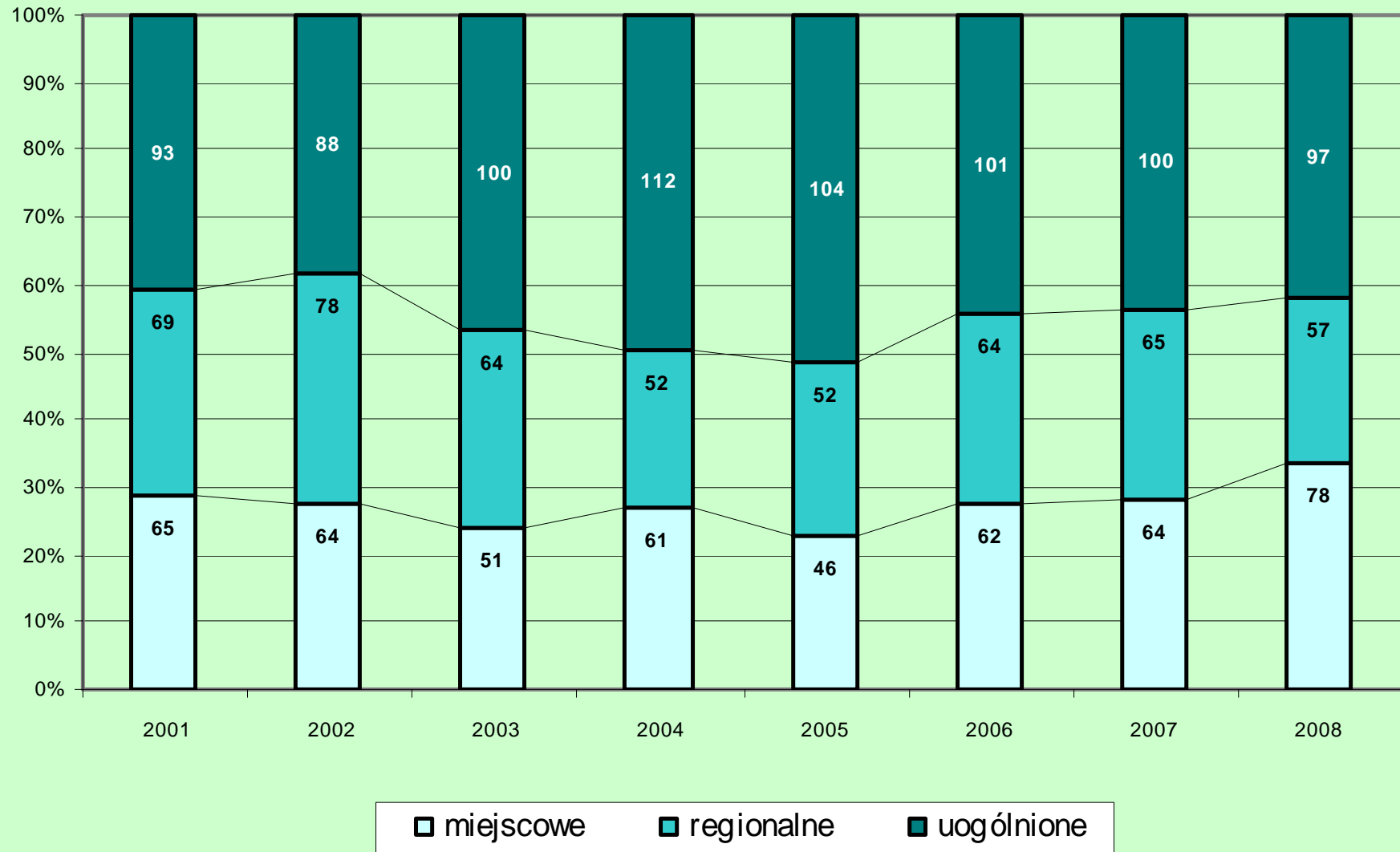
Distant 13%

Unstaged 7%

W Dolnośląskim Rejestrze Nowotworów rejestrujemy znacznie większy odsetek n.z. jajnika o nieokreślonym zaawansowaniu.

Rok	Brak określonych zaawansowań
2001	24 %
2002	23 %
2003	34 %
2004	25 %
2005	33 %
2006	26 %
2007	20 %
2008	14 %

Zaawansowania nowotworów złośliwych jajnika na Dolnym Śląsku w latach 2001-2008 (jeśli określone na karcie zgłoszenia)

4. Przeżycia 5-letnie

**Wszędzie mówimy tu o
względnych przeżyciach 5-letnich
(relative 5-year survival)**

**(przy uwzględnieniu wieku chorych oraz
tablic dalszego trwania życia)**

Przeżycia 5-letnie polskich chorych na nowotwory złośliwe jajnika z lat 1995-1999 były nieco niższe od średnich w Europie.

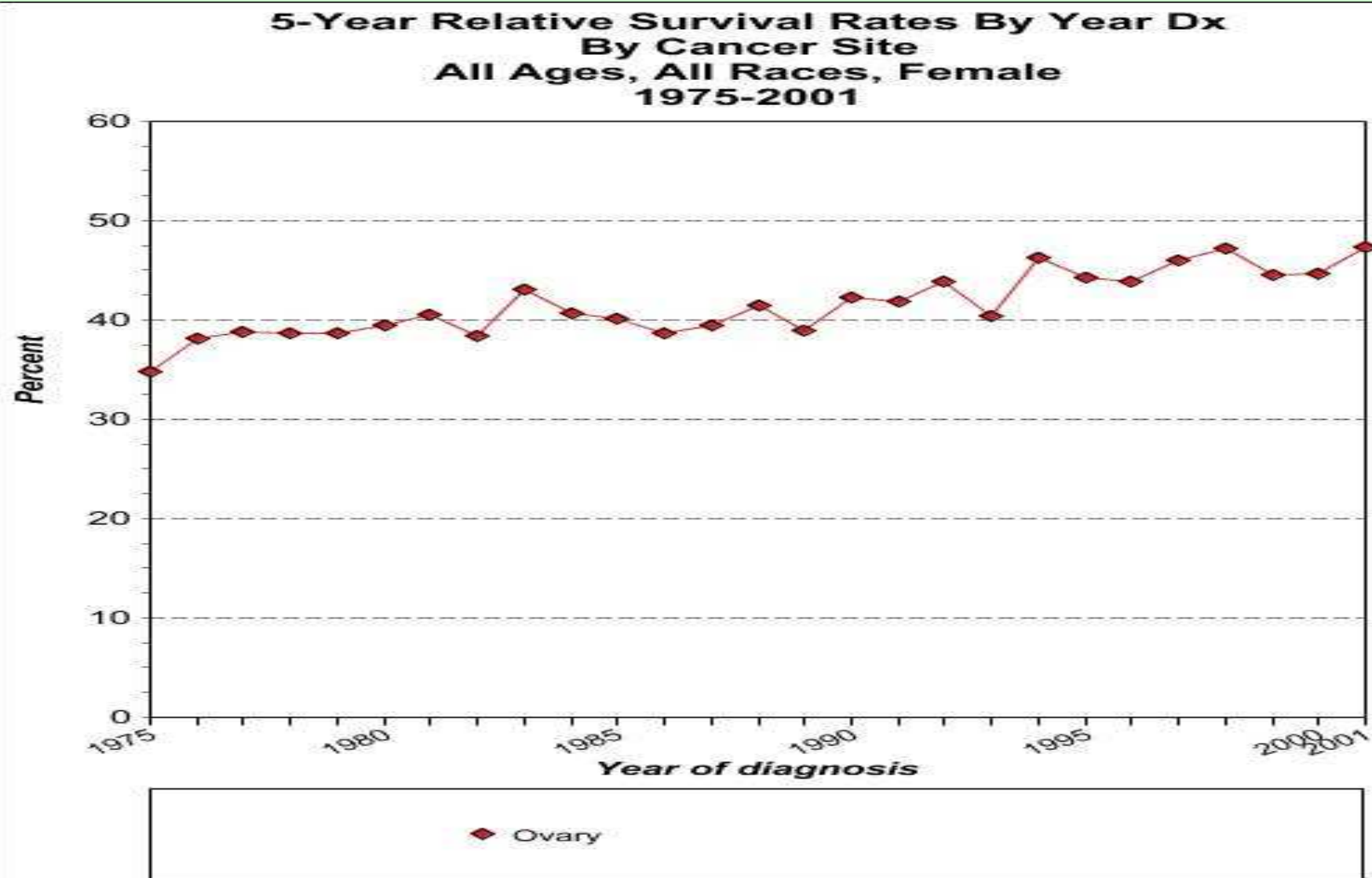
Przeżycia w Europie chorych z lat 1995-1999

UK England	33.80
Ireland	34.64
UK Wales	35.29
UK Scotland	35.67
Iceland	36.27
Denmark	36.75
Malta	38.36
Northern Ireland	38.87
Poland	38.90
Slovenia	39.34
France	40.74
Italy	40.77

Przeżycia w Europie chorych z lat 1995-1999

Czech Republic	41.04
Netherlands	41.20
Germany	41.23
EUROPE TOTAL	41.85
Switzerland	42.16
Norway	42.98
Portugal	44.15
Spain	44.24
Belgium	44.59
Sweden	45.48
Finland	46.09
Austria	50.86

Przeżycia w USA 1975-2001

Cancer sites include invasive cases only unless otherwise noted.
Survival source: SEER 9 areas (San Francisco, Connecticut, Detroit, Hawaii, Iowa, New Mexico, Seattle, Utah, and Atlanta).
Survival rates are relative rates expressed as percents. The 5-year survival estimates are calculated using monthly intervals.
Ovary excludes borderline cases or histologies 8442, 8451, 8462, 8472, and 8473.

Odsetek przeżyć względnych na Dolnym Śląsku z lat 1985-2004

1985 - 1989	1990 - 1994	1995 - 1999	2000-2004
39,1	38,1	38,9	43,6

Aktualny odsetek - 43,6% przeżyć 5-letnich mieści się w standardzie europejskim.

W grupie 1084 chorych na n.z. jajnika z lat 2000-2004, dla których mamy w Dolnośląskim Rejestrze Nowotworów określone rozpoznanie histologiczne, rokowanie (określone jako względne przeżycie 5-letnie) wynosiło 46%.

Najlepsze – 68% przeżycia stwierdziliśmy dla 142 chorych na nowotwory endometroidalne.

Znacznie gorsze – 33% dla 226 adenocarcinoma BNO i 37% dla 54 niskozróżnicowanych.

Dla 335 serosum, 97 mucinosum, 19 mesonephroides i pozostałych 213 z innymi rozpoznaniem histopatologicznymi przeżycia 5-letnie były średnie – od 45 do 49%.

U chorych do 49 r.ż. przeżycie względne wyniosło 62%, a u starszych 40%.

**Przeżycia 5-letnie względne kobiet do i powyżej 50 roku życia
według rozpoznań histopatologicznych.
Zachorowania z lat 2000-2004**

Morfologia	N	%	0-49 lat od 50 r.ż razem		
serosum	335	30,8	61,6	42,1	47,8
adenocarcinoma BNO	226	20,8	47,7	27,7	32,7
endometrioidale	142	13,1	73,8	64,1	67,6
mucinosum	97	8,9	63,2	41,4	49,1
niskozróżnicowany	54	5,0	30,4	38,7	37,0
mesonephroides	19	1,7	75,9	37,3	46,0
pozostałe	213	19,6	70,9	31,8	44,5
Razem	1086	100	62,1	39,5	46,2

5. Przeżycia w zaawansowaniach

**Porównaliśmy także dostępne dane
dotyczące zróżnicowania przeżyć 5-
letnich w zaawansowaniach**

**amerykańskie (populacyjne) :
europejskie (kliniczne) : z
dolnośląskimi**

Five-year Relative Survival Rates (%) by Stage at Diagnosis, 1996-2001

(Źródło: F&F, American Cancer Society, 2009)

	Local	Regional	Distant	All Stages
Ovary	92,7	71,1	30,6	45,5

(15% miejscowych, 17% regionalnych, 62% uogólnionych, 7% bez stagingu)

wg 25th Annual Report of the Results of Treatment In Gynecological Cancer
(Pecorelli, 2003, IJGO)

	Local	Regional	Distant	All Stages
Ovary	77,4	55,1	13,4	46,6

(60% miejscowych, 25% regionalnych i 15% uogólnionych)

Obliczone dla lat 1995-1999 dla Dolnego Śląska

	Local	Regional	Distant	All Stages
Ovary	67,4	30,0	13,7	38,9

(30% miejscowych, 20% regionalnych i 50% uogólnionych)

6. Leczenie dolnośląskich chorych w latach 2003 i 2008

U ponad 56% chorych w roku 2003 i 54% w roku 2008 wdrożono leczenie radykalne.

Po około 20% było leczonych objawowo lub paliatywnie, zarówno w roku 2003, jak i w roku 2008.

W 2003 roku 4%, a w 2008 - 1,5% chorych nie wyraziło zgody na leczenie.

Rodzaj leczenia	Rok	Liczba	%	Rok	Liczba	%
Radykalnie	2003	182	56,3	2008	146	54,3
Paliatywnie	2003	61	19,0	2008	59	21,9
Objawowo	2003	66	20,4	2008	60	22,3
Brak zgody	2003	14	4,3	2008	4	1,5
Razem leczonych	2003	323	100%	2008	269	100%

**Chirurgia dotyczyła w roku 2003
91%, a w 2008 - 93% leczonych,
chemioterapia – 72% i 78%,
radioterapia – 13% i 5%.**

Metoda	2003	2008
Chirurgia	58	42
Chirurgia + Radioterapia	5	2
Chirurgia + Chemioterapia + Radioterapia	20	2
Chirurgia + Chemioterapia	138	149
Radioterapia	5	1
Radioterapia + Chemioterapia	1	5
Chemioterapia	16	8
Leczone radykalnie lub objawowo	243	209

C56 operowane w DCO

	Chir1	Chir2	GinOper	DCO
2003	22	29	139	190
2008	14	28	158	200

Wnioski

- 1. Obecnie na Dolnym Śląsku stwierdzamy rocznie 300 nowych zachorowań na nowotwory złośliwe jajnika.**
- 2. 40% z nich jest w stadium zaawansowania uogólnionym, po 30% w miejscowym i regionalnym.**
- 3. Przeżycia 5-letnie w Polsce są bliskie średniej europejskiej i wynoszą około 40%.**
- 4. W stadium miejscowym wynoszą one prawie 70%, w regionalnym 30% i w uogólnionym 14%.**

Wnioski

5. **Najlepsze – 68% przeżycia 5-letnie stwierdziliśmy dla chorych na nowotwory endometroidalne, znacznie gorsze od średnich – 33% dla adenocarcinoma BNO i 37% dla niskozróżnicowanych.**
6. **U chorych do 49 r.ż. przeżycie względne wyniosło 62%, a u starszych 40%.**
7. **Leczenie radykalne dotyczy ponad 50% chorych, standardem jest chirurgia skojarzona z chemioterapią.**
8. **W Dolnośląskim Centrum Onkologii operowanych jest 85% wszystkich dolnośląskich chorych na nowotwory jajnika.**

Piśmiennictwo:

- **Curado. M. P., Edwards, B., Shin. H.R., Storm. H., Ferlay. J., Heanue. M. and Boyle. P., eds (2007): Cancer Incidence in Five Continents, Vol. IX, Lyon, IARC.**
- www.onkologia.org.pl
- **Pecorelli S. (ed.): 25th Annual Report on the Results of Treatment in Gynecological Treatment, IJGO, 2003.**
- **Błaszczak J., Pudełko M., Bębenek M.: Przeżycia 5-letnie chorych na nowotwory złośliwe w woj. Dolnośląskim z lat 1985-2001. Dolnośląskie Centrum Onkologii, 2007**
- <http://www.eurocare.it>
- <http://seer.cancer.gov/>
- <http://www.cancer.org>